

# MI MLADI BORCI

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJASTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJASKA 16 DIN, NEDIJASKA 30 DIN, PODPORA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO III.

LJUBLJANA, PETEK, 23. JUNIJA 1939.

ŠTEV. 41.

## Akademiki za obrambo domovine

Članek pod tem naslovom prinaša »Bilten jugoslovenskega antimarksističnega komiteta«. Ker je pomemben tudi za marsikaj, kar se godi na ljubljanski univerzi, ga prinašamo v celoti.

### BEOGRAJSKI DNEVNIK »POLITIKA« O EKSPERIMENTIRANJU ZDRUŽENE AKADEMSKE MLADINE

»Tisoči akademikov se stavljajo domovini na razpolago«, tako piše pod velikim naslovom in s slikami preko cele strani naš največji beograjski dnevnik, znan po svojem »svobodoumju«, kakor pravi nekdo v »Slovencu«.

»Na široki poljani od Univerzitetne biblioteke do Tehnične fakultete se uvrščajo, tekajo in streljajo mnogi mladi fantje, oblečeni v uniforme in oboroženi s puškami in z bajoneti. Ti vsi se pokoravajo eni komandi, gibljejo se po eni volji, vadijo se in izvršujejo naloge z občudovanja vredno navdušenostjo in s strogo vojaško točnostjo.

Akademiki ne morejo dočakati svojega vojaškega roka, pa se že sedaj vadijo. Zares, to so akademiki beograjske univerze, duša Saveza vseh omladinskih organizacij za odbrano zemlje«.

Nikoli nihče ni dvomil o njihovem rodoljubju. Njihovo rodoljubje je bilo čutenje vsakega poedinca, notranja skrita svetinja, o kateri ni bilo treba govoriti.

Toda v zadnjem času vsi ti mladi fantje na ves glas trobijo, da so se oni brez ozira na razna politična mišljenja složno odločili, da branijo domovino. Sedaj organizirajo akcije za obrambo domovine, »na prsih nosijo široke bele trakove s črnim napisom:

Študenti — dobrovoljni kurs«.

»Savez omladinskih organizacij« namerava to delo razširiti tudi po vseh svojih društvih itd. itd.«

Tako piše »Politika« 28., 29. in 30. maja tisoč devetsto devetintridesetega leta!

### KDO SE SKRIVA ZA TEMI ZDRUŽENIMI OMLADINCI?

Mi smo že prej pisali o tem, kdo se skriva za temi »omladinci«.

Vedeli smo, da hočejo tudi oni postati »nacionalisti«, ker so postali »patrioti« tudi tisti, ki so uničili lepo in veliko slovensko državo.

Vemo tudi to, da na te nove nacionaliste pri nas simpatično gledajo ne samo naši »dobro obveščeni« buržuji, ampak tudi predstavniki severnih proletarcev.

### MOSKOVSKA »IZVESTIJA« JIH HVALIJO! POVEJ MI, KDO TE HVALI, IN POVEJ TI... KDO TE VODI

Oni so o beograjskem mitingu za obrambo domovine pisali:

Govorniki so govorili o čuvanju mej,  
o jugoslovanski vojski,  
o edinstvu jugoslovanske mladine,

o sporazumu Srbov in Hrvatov.  
Fantje in dekleta, predstavniki vseh razredov,  
so sprejemali govornike z burnimi pozdravi.

»Mi mladi — je rekel neki govornik — ne bomo dopustili, da pod pretvezo nevtralnosti povedejo našo državo na drugo pot kakor na pot prijateljstva z državami, ki branijo našo stvar ravno tako kakor svojo lastno.«

Nad tribuno je visel velik plakat z napisom: »Mi ne odstopamo niti pedi svoje zemlje«.

(Izvestija, Moskva, št. 6866, 24. aprila 1939.)

### PREJ BESNI ANTIMILITARISTI, ZDAJ NAVDUŠENI MILITARISTI!

Toda precej časa pred tem 24. aprilom je pa pisala komunistična stranka Jugoslavije svojim prištamem:

»Krvava državljanska vojna v Španiji je odkrila velik nedostatek v delu naše stranke.

Pokazalo se je, da nismo polagali nikake pažnje na vojaško vzgojo naših članov, a še manj širokih slojev delavskega razreda. Govorili smo o oboroženi revoluciji, toda pozabili smo na kadre (vojaška jedra), ki bi mogli v trenutku spopada s sovražnikom ljudstva v borbi tudi vojaško prevladovati.

Tu se nismo učili od ruskih boljševikov, ki so pripravljajoč se na zmago ljudstva poskrbeli tudi za voditelje ljudstva, ki se z orožjem v roki bori za svojo svobodo. Potrebno se je tako pripraviti, da bi obramba pred fašizmom bila brez mnogih žrtev. Poleg politične priprave je potrebna tudi vojaška.

## KOMUNIST NA VOJAŠKE VAJE, DA SE VADI ZA REVOLUCIJO — IN DA RIBARI MED TOVARIŠI NACIONALISTI

Glavno pozornost je treba obrniti na vojaško vzgojo. Biti dober vojak: mitraljezec, artilerist, aviatik. Razen tega ne smemo po končani vojaški službi pozabiti, kar smo se naučili.

Nasprotno! Potruditi se je treba, da se to znanje razširi in stalno dopolnjuje z novimi pridobitvami vojne znanosti in veščine. SAMO RAZUMETI JE TREBA, DA GRE TU ZA RESEN REVOLUCIONAREN POSEL in da je treba volje in napora, da se ta posel naredi ČIM PREJ in ČIM SOLIDNEJE. Potrebno je, da v splošni marksistično-socialistični vzgoji našega kadra zavzame vojaški pouk tisto častno mesto, ki mu po svojem značaju tudi pripada. (Glej Bilten 10. jul. 38.)

## BREZNARODNI KOMUNISTI — KAR NAENKRAT ZA DOMOVINO, ZA NAROD !

Pisalo se je že o tem in vedelo se je že to. Pa vendar,

kadar oni začno braniti domovino, takrat je to tako važen dogodek, da je treba vso javnost alarimirati;

kadar oni pristanejo na to, da si nadenejo uniformo, takrat je to zgodovinski dogodek;

kadar oni izjavijo, da želijo braniti vsako ped te buržujske zemlje, takrat je seveda treba, da so vsi ljudje ponosni na to mladino, ki še pred mesecem dni ni hotela vedeti niti za družino, niti za domovino, niti za narod, ker so vse te stvari po njenem umevanju samo malomeščanske izmišljotine.

Ko se ta mladina okiti z nacionalnimi trobojnicami (brez ozira, iz kakšnih nagibov in na čigav račun), takrat je treba pisati: »Nikoli nihče ni dvomil o njihovem rodoljubju« ... »bilo je intimno čutenje vsakega posameznika, skrita svetinja, o kateri se mnogo ne govori«.

## ŠE PRED KRATKIM SO NA VSE TO PLJUVALI !

Da, o tem njihovem rodoljubju niso dvomili ti krogi niti takrat, ko so v »nacionalnem« zanosu pljuvali na vse, kar je nacionalno;

ko so cela leta rušili in sramotili belgrajsko univerzo;

ko so se branili proslav sv. Save;

ko so na svojih zborovanjih trdili, da so vse nacionalne mladine izvor reakcije in fašizma;

ko so pojem nacionalizma istovetili z agentstvom;

ko so iz imen vseh svojih društev izbrisali besedo nacionalen;

ko so vsem vladam v najtežjih trenutkih, ko so se reševali zunanji in notranje-politični interesi, delali vse mogoče težkoče kot predstavniki vse mladine.

To njihovo »rodoljubno« čutenje je bilo mogoče tisti motiv, ki jih je vodil, da so umirali zastoj in za tuj račun pod madridskimi vrati in na obalah Ebra...

Koliko duševne slepote je pri nas!...

In še kako smo dvomili o tem nacionalnem čutenju in to ne samo prej, ampak tudi sedaj... Še včeraj smo dvomili o tem nacionalnem, rodoljubnem čutenju te mladine. In to tudi danes, poleg vsega tega tekanja, uvrščanja in streljanja teh mladih fantov, »oblečenih v vojaške uniforme in oboroženih s puškami in bajoneti«, ki jih te dni ne uče samo streljati, ampak tudi bombe metati... Kaj so ti ljudje do včeraj delali, to se vidi iz »Radniških novin«, ki svoje mlade simpatizerje bolj poznajo kot oni, ki so jim izposlovali uniforme in nacionalne legitimacije (Glej uvodnik!).

## V SOFIJI K SOVJETSKEMU POSLANIKU ! 30 TEH RODOLJUBOV POBEGNILO V SOVJETIJO

Neki dan je bila skupina naših novih patriotov v Sofiji. Niso šli sami, ampak pod vodstvom svojih profesorjev. Na proslavi sofijske univerze so videli tudi delegacijo beograjskih profesorjev in akademikov, na čelu z vplivnim rektorjem g. Jovanovićem, gospodi dekani, gg. Brankom Popovićem, Stankom Nedeljkovićem in z dr.

Najprej so se akademiki slikali pred sovjetskim poslaništvom, sledila je prošnja za sprejem pri sovjetskem poslaniku, in nazadnje

beg tridesetorice naših akademikov v — Sovjetijo!...

Ko se je delegacija vrnila, je manjkalo trideset braniteljev naše države.

Kam bežijo ti mladi fantje danes, ko so se začitili z nacionalnimi parolami:

»branili bomo domovino!«?

Kaj je vodilo te branilce jugoslovanskih mej, da so zapustili to državo in svojo dosedaj nepriznano domovino v trenutku, ko bi morala mladina »zbrati vse sile za obrambo domovine«?

Dali so jim celo puške v roko. Zakaj torej zapuščajo domovino, katero so hoteli braniti z vsemi zedinjenimi močmi še komaj pred desetimi dnevi?

In če se bodo tudi njihovi ostali tovariši podali po njihovi poti in svoj nacionalizem tako domumeli, na koga naj se potem pred vojno nevarnostjo naša država zanese?

Te dni se pobirajo po beograjskih fakultetah denarni prispevki za obrambo domovine.

Koga morejo braniti in kako bodo branili domovino oni, ki so izrabili prvo priliko, da so pobegnili v Sovjetsko Rusijo...?

Koga naj brani ta mladina, katere voditelji odkrito izjavljajo, da ne morejo prepevati

nacionalnih pesmi, niti klicati kralju in Jugoslaviji, ker so oni predstavniki napredne mladine beograjske univerze?

### PRED KOM MORAMO BITI OPREZNI?

Je neka rodoljubna mladina, ki se ne trka na prsa zaradi svoje iskrene nacionalne zavesti; so akademiki, ki so k tem akcijam za obrambo domovine pristopili iskreno in pošteno, kot sinovi onih, ki so stoletja vedeli, kdaj in kako se je treba braniti.

Zaradi teh nam ni treba nobenih sumenj. Toda zaradi onih, ki so te akcije spočeli, ki so ustvarili te bataljone, ki so organizirali vso to tragikomedijo, — zaradi njih in njihovih ciljev moramo biti oprezní!

Zaradi njih in njihove slepe službe mednarodnemu komunističnemu cilju,

zaradi njih, ki so enkrat za mir, drugič za vojko; enkrat za oboroženo borbo proti buržoaziji, drugič za obrambo državnih mej — zaradi njih moramo biti oprezní!

Tudi takrat, ko se tisoči takih akademikov »dajejo domovini na razpolago...«

\*

Kdo to piše? Belgrajski »Bilten jugosl. antimarksiističnog komiteta«, kateremu pač nihče ne bo mogel očitati, da gleda na te dogodke z »ozkosrčnega klerikalnega« stališča.

Tako pišejo tisti, ki nimajo niti papeža, niti njegovih jasnih in odločilnih besed v okrožnici »Div. Red.«.

Kako dolgo bomo še čakali, da bodo katoliški Zarjani, ki sodelujejo v Narodnem bloku ter se navdušujejo za strelske vaje (»da rešijo čast vseh katoliških akademikov«, kakor sami pravijo v svojih okrožnicah), spoznali svojo žalostno vlogo, ki jo igrajo v tej — tragikomediji...?

## Naloga katoliškega tiska

**Veliko pomoč za to obnovo krščanskih nravi mora dati katoliški tisk,**

**ki naj najprej z raznoterim zanimivim čtivom ljudi privabi, jim potem vedno bolj pojasnuje socialni nauk Cerkve, ODKRIVA NATANČNO IN OBŠIRNO NAKANE NASPROTNIKOV,**

**podaja proti njim orožje, ki se je že drugod najbolj izkazalo,**

**PREDLAGA, KAKO BI BILO MOGOČE PREPREČITI SLEPIVO AGITACIJO KOMUNISTOV, KI ŠO Z NJO PREMAMILI ŽE MNOGO LJUDI DOBRE VERE.**

### Jacques Maritain in židje

Zadnja številka »Katoliške riječi« je pod tem naslovom prinesla članek, ki ga zaradi zanimivosti prinašamo:

»Znani francoski katoliški filozof Jacques Maritain je nedavno napisal knjigo o židih. Njegovo zavzemanje za žide je razumljivo, saj mu je oče krščen žid in žena Ralsa Umancova (po poreklu Slovanka) krščena židinja. Vendar pa tako zavzemanje — ne gre!

Kakor je znano, razpravlja sv. Pavel v pismu Rimljanom (9.—11.) o neveri židov in o njihovi zakrknjenosti, dokler ne vstopi večina pogonov (v krščanstvo). Takrat se bodo pa tudi oni spreobrnil.

Sklicujoč se na sv. Pavla, pravi Maritain, da je židovski misterij sličen misteriju katoliške Cerkve, in da je radi tega vsak antisemitizem nemogoč in brezsmiseln. Tako-le pravi: »Svet sovraži žide, ker čuti, da mu židje na nadnaraven način

ostajajo tuji. Biti preziran od sveta, to je židovska slava. To je pa tudi slava kristjanov, ki živijo po veri.«

Čeprav se ne želimo spuščati v razpravljanje o tajnah nedoumljive modrosti božje, se nam vendar zdi zelo neprimerno primerjati odpali in obsojeni židovski narod z mističnim telesom Cerkve. Nadalje, in to je glavno, ne smemo mešati verskega problema z gospodarsko-političnokulturnim problemom. Ne smemo držati križem rok in čakati, da se židje spreobrnejo in nehajo izsesavati narode na gospodarskem polju, na politično-kulturnem pa jim zapovedovati. Zato je smešno, če se razdiralno delovanje židov imenuje kot nadnaravno božje poslanstvo.

Kristjani židov ne smejo sovražiti in ne z njimi nečloveško ravnati, toda vendar je že čas, da židovsko gospodstvo in krščanska podjarmljenost neha.

Člankar v »Katoliški riječi« končuje članek z latinskimi pregovorom: »Quandoque dormitat et bonus Homerus« (Včasih tudi dobri Homer zadremlje).

### KOMUNISTI SEŽIGAJO KNJIGE

V sibirskem mestu Omsk je boljšešviška oblast vprizorila pravi lov na verske knjige. Detektivi so šli od hiše do hiše in prebrskali vse kotičke. Našli so 452 verskih knjig. Prinesli so jih na glavni trg in tam sežgali.

### NAŠA POT XVIII. XIX. XX.

Pravkar je izšla Dr. Alojzija Odarja

CELOTNO DELO O INDEKSU

VEZANO V CELO PLATNO — Cena din 23, 33, 46

# Tom Playfair

»Ne morem.«

»Saj ne gre za to. Jej vkljub temu; hujšaš, da je groza.«

»Vem, Tom; mislim, da ne bom več ozdravel.«

»Neumnost,« pravi Tom razigrano, toda njegovo obličje je pri tem pobledelo.

»Mislim in imam razloge, da tako mislim. Zdravnik je vedno nemiren. Rana se noče zaceliti. Mama ve, da sem v nevarnosti; vsa je žalostna, ko misli na to, da je ne bom več videl. Zadnjič po pregledu sem videl, da je jokala. Sicer pa ne misli, da mi je kaj za življenje. Tom, jaz rajši umrjem. Morda bi storil kdaj kak smrtni greh. Bog me je čuval doslej, dal mi je dobro, sveto mater in dobre prijatelje.« Pri tem je stisnil Tomu roko. »Po Njegovi milosti sem se očuval nevarnosti. Tako me misel na smrt osrečuje.«

Tom je pretakal grenke solze.

»Vem, da si ti pripravljen, James, jaz bi bil tudi rad tako pripravljen. Ti si angel — in naravno je, da ti zemlja ne ugaja. Toda jaz te ne maram izgubiti, ker bi s tem izgubil najboljšega prijatelja.«

»Izgubil? Tom, kaj govoriš?« je odgovoril James zelo resno. »Jaz te bom imel rad z drugega sveta. Tukaj ti ne bi utegnil mnogo koristiti, od tam bom to lažje storil. In poslušaj, Tom, zakaj še hočem umreti. Jaz bi bil zelo nesrečen v življenju, ker sem zelo občutljiv. Najmanjša stvar me prizadene.«

»Res je,« pravi Tom, »jaz nisem tak!«

Na večer je prišel gospod Aldine in pripeljal sabo Jamesovega bratca. Ta je stopil v sobo ter poskakoval od veselja; toda ko je videl, kako je brat bled in shujšan, je začel jokati.

»Ubogi bratec je bolan,« pravi otrok in boža s svojimi ročicami bratove lase. »Zakaj nimaš več rdečih lic, James?«

»Ker so mi jih posuli z moko,« odgovori smeje se James.

Toda Touzle ni bil prepričan.

V decembru se je Jamesu tako poslabšalo, da se niti trenutek ni mogel več pokoncu držati. Tom je hodil v šolo že dva tedna, toda ves svoj prosti čas je prebil pri svojem trpečem prijatelju. Kolikor bolj se je James bližal grobu, toliko bolj se je njegov duh dvigal k Bogu. Včasih je razsvetljeval njegove poteze nek angelski izraz, nek čisti sijaj nedolžnosti in milosti.

Bližal se je veliki dan božičnega praznika. Tom je to vedel in se je z vso močjo pripravil na prvo sv. obhajilo. Željno je poslušal, kako mu je James govoril o neizrekljivi ljubezni našega Gospoda. Zvečer je ob vznemirjenosti njegove postelje dolgo molil in prosil več ljubezni in več milosti. Nekateri so že govorili: »Aldine mu zapušča svojo svetost.«

Približala se je sveta noč. Preden je šel spat, je Tom obiskal svojega prijatelja. Prijatelj je obraz je zažarel ob Tomovem prihodu.

»Veselo novico imam, Tom. Jutri ob uri, ko boš ti prvič prejel sv. obhajilo, bom jaz prejel sv. popotnico.«

Tom ni bil nič začuden, saj je vedel, da ni več nobenega upanja.

»Jaz bom svoje prvo sv. obhajilo daroval zate.«

»Hvala, Tom. Ti si tako dober! Zdaj pa pridi bliže k meni! Ali veš, zakaj jaz tako trdno vem, da bom umrl?«

»Ne,« pravi Tom.

»Ko si bil ti v nevarnosti, sem jaz molil noč in dan, da bi Bog vzel moje življenje, tvojemu pa prizanesel. Vedel sem, da boš ti še kaj koristnega storil na tem svetu in da bi bil jaz le v napotje. Torej, Tom, ti ostaneš, da boš izvršil svoje in moje delo.«

Tom je jokal.

»Jaz rad umrem. Ko sem začel za to prositi, sem se nekoliko bal, da bi bil uslišan. Postati bi hotel duhovnik, hotel bi s svojimi revnimi rokami prijemati telo Gospodovo, hotel bi mu posvetiti svoje življenje, toda On mi ga jemlje, še preden mu ga morem jaz žrtvovati.«

Tom je krčevito jokal.

»Mama,« pravi James, ko vidi, da se mu je približala mati in naslonila svojo glavo k njegovemu licu, »vem, da se ne branite dati me Bogu.«

»Ne, moj dragi, jaz bi te dala, tudi, če bi te še tisočkrat imela.«

»Hvala, mama! Jutri bo sveti dan. Kako lepo bi bilo, če bi umrl na ta dan! Vi bi me dali Bogu tisti dan, ko se Bog daje nam.«

Tom se je vračal od angelske mize. Srce mu je bilo združeno s Srcem božjega Učitelja. Njegova duša je žarela. Kako hitro je tekel čas v zaupnem pogovoru z Jezusom! Tisti dan je bil angel, eden izmed onih angelov, ki pojejo slavo Najvišjemu. Njegova priprava je bila dolga in goreča. Njegova duša je bila v preizkušnji očiščena. Tom je vedel, da je dobrotljiva Previdnost vse prav uredila.

Ko je zahvalno končal, je odšel v bolniško sobo. Sprejel ga je jok gospe Aldine-ove. Hitel je k postelji. Toda prijateljeve oči so bile zaprte za vedno. Govorili so, da je obkrožal otrokovo obličje sijaj miru in sreče.

## KARL MAY

Ljudski in mladinski pisatelj Karl May, o katerem se je že mnogo razpravljalo in so ga že mnogi po krivici napadali, velja danes po pravici kot eden najboljših ljudskih pisateljev; da, kot ljudski vzgojitelj, katerega pomen ne smemo podcenjevati. Njegova dela so dosegla naklado že 8 milijonov izvodov!

Karl May je bil poznavalec in oznanjevalec krščanskega svetovnega nazora.

»Kölnische Volkszeitung« navaja odlična mesta iz njegovih del, ki to v polni meri potrjujejo.

Ko slika severno-ameriško Skalno gorovje (Old Surehand), piše na primer: Tu se dvigajo od skalovja odmevajoče hvalnice proti nesnemu svodu in ti kličejo: »Nebesa opevajo slavo božjo in goré oznanjajo moč njegovih rok. Dan kliče dan in noč se noči razodeva.« Ta krik skalá odmeva v duši, roke se sklenejo k molitvi in ustnice pregibljejo psalmi: »O Gospod, kako si velik v svojih delih! Tvoja modrost jih ureja in zemlja je polna Tvoje dobrote in ljubezni.«

Globoko je bila njegova notranjost prepojena z zavestjo, da je krščanska ljubezen prva in glavna zapoved. Tako vzklika: »Dajte nam ljubezni, le ljubezni, in pustite ji, da prepoji ves svet!«

Ker je ta ljubezen islamu popolnoma tuja, Karl May ob vsaki priliki, če se njegovo pripovedovanje le nanaša na Orient, z odločnostjo graja to »vero puščave«. V 3. zvezku romana »Sužnji« (V deželi Mahdija) se izraža o molitvi mohamedancev takole:

»Molitev je silno dolga in obstoji v brezštevilnih poklonih in gibih telesa, rok in nog. Radi teh zunanosti duh popolnoma otopi in molitev se izpremeni v brezmiselno blebetanje. Besede, ki jih pri tem izgovarjajo, kakor usmiljenje, milost, kesanje, so le prazni, votli zlogi, ki nimajo nobene vsebine in jih ne izrekajo iz resnične srčne potrebe.«

Tudi njegovi glavni junaki zelo pazijo na zapoved krščanske ljubezni. Ubijajo le v silobranu in poskušajo hudobneže, dokler je le količjak upanja, poboljšati z dobroto. Skoro v vseh delih riše K. May boj med dobroto in zlobo in prikazuje, kako zmaga pravična stvar nad krivico.

## »UKINJENA« CENZURA — BOLJSEVIŠKA PAST

Sovjetske oblasti so »ukinile« cenzuro za brzojavke tujih poročevalcev. To je seveda čisto navadna past, v katero se bodo ujeli tisti naivneži, ki se bodo drznili iskreno pisati o stanju v Rusiji.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).